

**NATUUR- &
MILIEU EDUCATIE**

**JAAAR
AANBOD
2025/2026**

De Papaver
Duurzaamheidscentrum Delft

Beste lezer,

Met trots presenteren wij het jaaraanbod 2025/2026 van De Papaver. Een aanbod vol educatieve natuur- en duurzaamheidsactiviteiten. Duurzaam zijn begint met het beleven van de natuur. Want wanneer je je vanaf jongs af aan bewust bent van al het moois om je heen, is het meer vanzelfsprekend om hier goed voor te zorgen.

Wij bieden lespakketten, excursies, gastlessen en losse veldwerkmaterialen aan. In dit programmaboekje of op onze website (papaverdelft.nl/educatie) kun je het aanbod vinden en reserveren. In het eerste deel van dit boekje vind je een uitgelicht aanbod per groep. Hierna volgt een totaaloverzicht van ons aanbod.

Zoek je specifiek materiaal of heb je een andere vraag? Neem gerust contact met ons op!

Ons team kijkt vol enthousiasme uit naar het komende schooljaar. We hopen weer heel veel kinderen kennis te laten maken met de prachtige natuur in Delft en met duurzame ontwikkelingen om ons heen!

Team De Papaver

Duurzaamheidscentrum De Papaver

Korftlaan 6, 2616LJ Delft | 015-3649238

www.papaverdelft.nl | contact@papaverdelft.nl

NATUUR IN DE KLAS

Voor alle groepen (groep 1-8) is het leuk om de natuur in de klas en/of schooltuin te halen. De Papaver biedt daar verschillende mogelijkheden voor.

KIKKERVISJES

MAART - APRIL | KIKKERVISJES IN JE KLAS

Volg de ontwikkeling van kikkerdril tot kikkervisje met de klas. Eerst zitten de kikkers nog in hun ei, daarna worden het kikkervisjes en later groeien de pootjes. Als het kikkertjes zijn geworden, zet je met de klas de kikkertjes uit bij de sloot.

VLINDERKAST

MAART - JULI | VLINDERS IN JE KLAS

Bij De Papaver kun je één of meer vlinderkasten lenen.

De eitjes, rupsen en poppen bestel je bij de Vlinderstichting (www.vlinderstichting.nl).

Wanneer je het pakket in de vlinderkast plaatst, kan het feest beginnen. Met de klas kun je zien hoe uit de piepkleine eitjes rupsen komen, hoe die langzaam groeien en zich uiteindelijk verpoppen tot vlinders.

CHAMPIGNONS

OKTOBER | PADDENSTOELEN

Volg de ontwikkeling van een paddenstoel van dichtbij. Leuk voor op de herfsttafel in de klas.

**UITGELICHT
JAAR
AANBOD
PER
GROEP**

EXCURSIES & GASTLESSSEN

HERFST 1-3

OKTOBER - NOVEMBER | KABOUTERS IN HET HEEMPARK

Kunnen de leerlingen in het Arboretum-Heempark de kabouters vinden? Bij elke kabouter hoort een doe-opdracht. Hoe zacht is mos? Welke kleuren bladeren kunnen de leerlingen onderscheiden? Tijdens deze tocht staat zien en beleven centraal!

MENEER DE PAUW

HELE JAAR | ONTDEK DE DIEREN OP DE KINDERBOERDERIJ

Met verschillende spelvormen maken de leerlingen kennis met de dieren van de kinderboerderij. Hoe voelt de vacht? Hoe beweegt het dier? Welk geluid maakt het?

BLUB BOX

HELE JAAR | ZWERFAFVAL

Het zwerfafvalprobleem wordt op een speelse manier uitgelegd. Er wordt een verhaal voorgelezen uit 'Blub heeft buikpijn' en een lied gezongen. Ten slotte gaan de leerlingen zélf zwerfafval opruimen!

LESPAKKETTEN

ALLES VOOR EEN PANNENKOEK

HELE JAAR | VAN HERKOMST TOT OPETEN!

Pannenkoeken bakken is een feestje! Deze les bestaat uit drie delen: waar komen eieren, melk en meel vandaan? Hoe bak je pannenkoeken? En wat gebeurt er in je lijf als je een pannenkoek hebt gegeten?

KLEINE DIERTJES

MAART - OKTOBER | ERVAAR HET KLEINE DIERENLEVEN

Duizendpoten, pissebedden, wormen, kevers.. Onder het gras, boomstronken en stoeptegels krioelt het van de kleine diertjes. Met dit lespakket laat je leerlingen kennis maken met ze!

KABOUTERS WIJZEN DE WEG

HELE JAAR | ONTDEK DE NATUUR IN DE BUURT

In groepjes en onder begeleiding ontdekken de leerlingen van alles over de natuur in de buurt. Met dit lespakket kunnen docenten eenvoudig een kabouterspeurtocht maken op het schoolplein. Je kiest zelf welke natuuropdrachten je wil gebruiken. Elk seizoen heeft weer andere opdrachten en een andere route!

EXCURSIES & GASTLESSSEN

LENTE 3-4

APRIL | FOTOSPEURTOCHT IN HET HEEMPARK

Zoek de juiste plek in het Arboretum-Heempark met een foto. Heb je de plek gevonden waar de foto is gemaakt? Dan is het tijd voor een opdracht! Leerlingen ontdekken de lente op een speelse manier met deze fotospeurtocht door het park.

AFVAL BESTAAT NIET

HELE JAAR | IN WELKE BAK HOORT WELK AFVAL?

Een vuilnisman van Avalex komt in de klas en vertelt wat afval is en welke soorten afval er zijn. Daarna doen de kinderen een quiz over afval sorteren. Tenslotte volgt een knutselopdracht.

ONTDEK DE KINDERBOERDERIJ

HELE JAAR | ONTDEK DE DIEREN OP DE KINDERBOERDERIJ

Laat leerlingen kennismaken met de dieren van de kinderboerderij! Hoe eet een kip? Wat is het verschil tussen een pony en een ezel? Van welk dier is deze poep? Met een opdrachtenboekje gaan de leerlingen langs alle dieren van de kinderboerderij Tanthof.

LESPAKKETTEN

VLINDERS

MAART - OKTOBER | ONTDEK DE KLEURIGE FLADDERAARS

Met hun opvallende uiterlijk en gedrag spreken vlinders sterk tot de verbeelding. Niet alleen de verschillende vormen en kleuren komen aan bod. Ook de ontwikkeling van eitje, naar rups, naar volwassen vlinder staat centraal.

SMAAKLESSEN

HELE JAAR | ETEN ONTDEKKEN MET JE ZINTUIGEN

De school is de perfecte plek om over voedsel en gezond en duurzaam eetgedrag te leren. Met voedseleducatie maken leerlingen spelenderwijs kennis met smaakontwikkeling, consumentenvaardigheden, gezond en duurzaam eten en koken.

PADDENSTOELEN

SEPTEMBER - NOVEMBER | VAN SCHIMMELDRAAD TOT ZWAM

Het zijn geen planten, het zijn geen stoelen voor padden, maar wat is een paddenstoel dan wel? Met opdrachten en materialen in de leskist gaan de leerlingen op ontdektocht in de wereld van de paddenstoel.

EXCURSIES & GASTLESSEN

SLOOTJES-SAFARI

MEI - JULI | ONTDEK HET WATERLEVEN

Tijdens de slootjes-safari ontdekken leerlingen het leven in de sloot.

Gewapend met schepnetten, teiltjes en loeppotjes lopen ze naar een slootje vlakbij De Papaver. Hier vangen ze waterdierpjes en onderzoeken ze wat ze hebben gevangen. Er is veel ruimte voor beleving tijdens deze excursie!

PLASTIC SOUP

HELE JAAR | WAT KUN JIJ DOEN TEGEN PLASTIC SOUP?

In deze gastles leren de leerlingen wat zwerfafval en plastic soup is. Ook maken we samen plastic soup en maken het weer water natuurlijk weer schoon. De les gaat niet alleen over het probleem, maar vooral ook wat je er zelf aan kunt doen.

STILTE NAAST DE STAD

VOORJAAR EN NAJAAR | BEZOEK EEN ECHTE BOERDERIJ

Kinderen uit de stad hebben vaak geen idee hoe het leven op de boerderij eruit ziet. Vragen als 'Slaapt u ook in het stro?' of 'Geven de bruine koeien chocolademelk?' worden regelmatig gesteld aan de boeren. Reden te meer om een bezoek aan een boerderij te organiseren!

LESPAKKETTEN

SLAKKEN PAKKEN

MAART - OKTOBER | EEN ONDERZOEKSPAKKET

Slakken zijn dieren die iedereen kent, maar waar weinig mensen veel van weten. Slakken lenen zich er goed voor om ze eens rustig te bekijken en vooral huisjesslakken laten zich gemakkelijk oppakken.

Slakken kunnen rond de school gezocht worden en het bekijken en ontdekken wat er allemaal aan een slak te zien is, kan goed in de klas gedaan worden.

PAPIER MAKEN

HELE JAAR | LEER ZELF PAPIER MAKEN

Een wereld zonder papier is ondenkbaar. Maar hoe wordt het eigenlijk gemaakt? Met dit pakket leren de leerlingen om zelf papier te maken!

Met een opdrachtencircuit met proefjes ontdekken de leerlingen dat er verschillende soorten papier en karton zijn en waar je ze het best voor kunt gebruiken.

PLANTEN

APRIL - NOVEMBER | LEER WAT PLANTEN NODIG HEBBEN

De leerlingen beginnen met het zaaien van planten en zien hoe uit zaad een plant kan groeien. Aan de hand van proefjes ontdekken ze wat een plant nodig heeft om goed te kunnen groeien. Buiten kijken de leerlingen naar bloemen en planten aan de hand van werkbladen en zoekkaarten.

EXCURSIES & GASTLESSSEN

OVERLEVEN IN DE NATUUR

OKTOBER - APRIL | EXCURSIE NAAR EEN ONBEWOOND EILAND

Stel, je strandt op een onbewoond eiland. Wat nu? Wat heb je nodig om te overleven in de natuur? Dat leren de leerlingen tijdens deze excursie. Niet uit een boek, maar door het zelf te doen! De leerlingen gaan hutten bouwen, wildplukken, vuur maken en slootwater filteren.

RECYCLEN BIJ STUNT

HELE JAAR | RONDLEIDING EN WORKSHOP UPCYCLEN

Bij upcycle bedrijf Stichting Stunt kunnen leerlingen in diverse werkplaatsen zien hoe bruikbaar materiaal wordt gerecycled en hoe er de leukste producten van worden gemaakt. Na de rondleiding gaan ze bij één van de werkplaatsen zelf aan de slag om vervolgens met een mooi gerecycled product naar huis te gaan.

BIJEN EXCURSIE

MEI | ONTDEK HET BIJENLEVEN

Bijen zijn belangrijk voor mens en natuur. Deze excursie bestaat uit denk- en doe-opdrachten over het leven van de (honing)bij. De leerlingen bezoeken ook een echte bijenstal, waar de bijen van heel dichtbij bekeken kunnen worden.

LESPAKKETTEN

MET NIEUWE ENERGIE

HELE JAAR | LEER OVER (DUURZAME) ENERGIE

De leerlingen ontdekken wat 'energietransitie' is en welke vormen van energie er zijn. Met uitdagende opdrachten duiken ze verder in het onderwerp. Zo gaan ze touwtje springen om te ontdekken hoe snel ze een handjevol rozijnen verbranden, gaan ze op zoek naar elektrische apparaten die vervangen kunnen worden door iets met de hand te doen en ontdekken ze het principe van geothermie.

BOMEN

HELE JAAR | BLAD TOT JAARRING

De leerlingen gaan bomen ontdekken in de buurt van de school. Ze bekijken een boom buiten en doen bomenonderzoek binnen tijdens een opdrachtencircuit. De volgende onderwerpen komen hier aan bod: boomsoorten, zaden en vruchten, boomvormen, knoppen, soortelijk gewicht, assimilatie en jaarringen.

UILEN

HELE JAAR | BRAAKBALLEN PLUIZEN

Een uil eet zijn prooi in één hap op. Met huid en haar, met schedel en botjes. Die botjes kan zijn maag niet verteren. Dat spuugt hij uit: de uilenbal. Bij het pluizen van de braakballen kunnen de leerlingen ontdekken welke dieren de uil gegeten heeft.

DE ZAAK SPONLSO EN STEENDAM

HELE JAAR | KINDERADVIESBUREAU OVER KLIMAATADAPTATIE

De leerlingen kruipen in de huid van klimaatdeskundige en leren stap voor stap wat er nodig is om onze dorpen en steden groen en klimaatbestendig in te richten. De volgende onderwerpen komen aan bod: wateroverlast, hitte(stress) en biodiversiteit in de stad.

TOTAAL OVERZICHT AANBOD

Lespakketten

		Groep
Afvalkoffer	Activiteiten rondom zwerfafval en recycling	1 2 3 4 5 6 7 8
Alles voor een pannenkoek!	Ontdekken, bakken en proeven	1 2
Blote voetenpad	Voel en ervaar de natuur met je voeten nieuw	1 2 3
Bomen	Van blad tot jaarring	7 8
Bomen Buitentas	Ontdek de bomen in jouw buurt	3 4 5 6 7 8
Circulair ontwerpen	Slim omgaan met grondstoffen	7 8
De energie(r)evolutie	Simulatiespel over klimaatverandering	7 8
Droppie Water	Van watergebruik tot zuivering	1 2 3
Duurzame visserij	Educatief spel over visserij	7 8
Escape House	Los de puzzels over duurzaamheid op en kraak de code	7 8
Escapebox Plastic Soup	Onderzoek het milieuprobleem Plastic Soup	6 7 8
Energieke scholen	Onderzoek het binnenmilieu op school	6 7 8
Helden in de groentetuin	Pluche moestuin en voorleesboek	1 2
Herfst	Met de rugzak erop uit!	1 2 3 4 5 6 7 8
Honingbijen	Het bijenleven speelt ontdekken	1 2 3 4
Kaas maken	Maak je eigen kaas	7 8
Kabouters wijzen de weg	Ontdek de natuur in de buurt	1 2
Kansrijk	Doorbreek de cirkel van armoede	7 8
Kikkerdrilpakket	Kikkervisjes in de klas maart - april	1 2 3 4 5 6 7 8
Klassewater	Drinkpakjes? Of water uit de kraan?	7 8
Kleine diertjes	Ervaar het kleine dierenleven	1 2 3 4 5 6
Levende oceanen	Ontdek de onderwaterwereld	6 7 8
Metamorfosepakket	De ontwikkeling van insecten en kikkers	5 6 7 8
Met Nieuwe Energie	Leer over duurzame energie	7 8
Naar buiten!	Ontdek de natuur met activiteitenrugzakjes	1 2 3 4 5 6 7 8
Natuurlijke energie	Energie ontdekken met proefjes	3 4 5
Paddenstoelen	Van schimmeldraad tot zwam	1 2 3 4
Paddenstoelenweekpakket	Paddenstoelen laten groeien in de klas oktober	1 2 3 4 5 6 7 8
Papier maken	Leer zelf papier maken	3 4 5 6
Planten	Van zaadje tot plant: wat hebben planten nodig?	1 2 3 4 5 6 7 8
Plastic Soup	Zwerfafval en gebruik van plastic verminderen	4 5 6 7 8
Slakken pakken	Een onderzoekspakket over slakken	1 2 3 4 5 6
Smaaklessen	Eten ontdekken met je zintuigen	1 2 3 4 5 6 7 8
Technieken uit de natuur	Biomimicry op het schoolplein	6 7 8
Uilen	Uilenballen pluizen	7 8
Vlinders	Ontdek de kleurige fladderaars	1 2 3 4 5 6 7 8

Vogels

Water leeft!

Weer & klimaat

Zadenpakket

ZOOM, light on small

Bestudeer vogels binnen en buiten

Waterdiertjes ontdekken

Leer over het weer

Kweek je eigen groenten **maart**

Kijk met grote ogen naar kleine dingen

6 7 8

3 4 5 6 7 8

5 6 7 8

1 2 3 4 5 6 7 8

7 8

Excursies

Bijen

Botanische Tuin

Herfst

Lente

Recyclen bij Stunt

Meneer de Pauw

NatuurWijs

Ontdek de kinderboerderij

Overleven in de natuur

Slootjessafari

Stilte naast de stad

Vaartocht zwerfafval vissen

Opdrachten over bijen binnen en buiten

Excursie naar de tropen

Beleef de herfst in het Heempark

Beleef de lente in het Heempark

Rondleiding en workshop bij Stichting Stunt

Speelse opdrachten op de kinderboerderij

De natuur als klaslokaal

Ontdek de dieren op de kinderboerderij

Vuur maken, water zuiveren, hutten bouwen

Ontdek het waterleven bij De Papaver

Bezoek een echte boerderij

Vis zoveel mogelijk zwerfafval uit de grachten

6 7 8

7 8

1 2 3 4 5 6

3 4 5 6 7

6 7 8

1 2 3

1 2 3 4 5 6 7 8

3 4 5

7 8

3 4 5 6 7 8

3 4 5 6 7 8

6 7 8

Gastlessen

Afval bestaat niet

Blub Box

Cleanup All met je school

De zaak Sponslo en Steendam

IsoLeren

Leren over water

Plastic Soup

Sarah's Wereld

Water in de stad

Wereldles

De vuilnisman vertelt over afval

Zwerfafval probleem op een speelse manier uitgelegd

Gastless over zwerfafval én zwerfafval opruimen

Kinderadviesbureau over klimaatadaptatie

Isoleren kan je leren!

Gastless door het Hoogheemraadschap

Wat kun jij doen tegen plastic soup?

Project over duurzaam leven

Proefjes met regenbuien in een modelstad

Eén planeet, 17 uitdagingen. Help jij mee?

1 2 3 4 5 6 7 8

1 2 3

6 7 8

7 8

7 8

7 8

4 5 6 7 8

7 8

7 8

7 8

Projecten

De Grote Plantenjacht
Kindertuinieren
Nationale Tuinvogeltelling
Warme Truiendag
Landelijke Opschoondag
Buitenlesdag
Nationale Bijentelling
Modderdag
Groene Voetstappen
World Cleanup Day
Wormenboerderij

Leer over biodiversiteit **hele seizoen**
Elke leerling een eigen tuintje **hele seizoen**
Welke vogels zijn er rond jouw school? **januari**
Bespaar energie voor het klimaat **februari**
Samen ruimen we de omgeving op **maart**
Buiten leert het beter **april**
Welke bijen zijn er in jouw schooltuin? **april**
Vrij spelen met water en zand **juni**
Bewust naar school **september**
Help je mee zwerfafval opruimen? **september**
Verwerk je GFT lokaal op school **nieuw**

Groep

5 6 7 8
4 5 6 7
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8

Programma's

Eco-Schools
Gezonde school

Word een duurzame school
Word een gezonde school

1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8

Losse materialen

Batdetector
Educatieve spellen en boeken
Lesbrieven/mappen
Opgezette dieren
Posters - diversen
Veldwerkmaterialen
Verrekijkers
Vlinderkast
Watertafel
Wormenhotel
Zoekkaarten - diversen
Zwerfafval opruimpakket

5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8
1 2 3 4 5 6 7 8

Meer info en/of reserveren? Ga naar onze website!
Heb je een vraag of kunnen we je ergens anders mee
helpen? Wij staan voor je klaar!

Stichting Duurzaamheidscentrum De Papaver
Korftlaan 6, 2616 LJ te Delft
015-3649238
contact@papaverdelft.nl

